

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะทอน
อำเภอพนมไพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: กระจูด

ชื่อ-สกุล : นางบุญส่ง จุฬหวิทยา

ที่อยู่ : 39/2 ม.6 ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี

สื่อ/เครื่องมือ : กรรไกร, จักรรีดกระจูด, มีด, กาว, สีย้อมผ้า, แลคเกอร์

ประโยชน์/สรรพคุณ : ทำเครื่องใช้ในบ้าน เช่น เสื่อ, แพ้ม, หมวก, กระจเป่า, จานรองแก้ว ฯลฯ

วิธีการทำ:

- ถอนกระจูดมาคลุกโคลนตากแห้ง
- นำมารีดด้วยจักรรีดกระจูด ทำให้กระจูดแบน
- ถ้าต้องการให้มีสีสันให้นำกระจูดมาย้อมด้วยสีต่างๆแล้วผึ่งแดดให้

แห้ง

- นำกระจูดที่ได้มาสานให้เป็นชิ้นงานที่ต้องการ
- นำชิ้นงานที่ได้มาเคลือบแลคเกอร์ เพื่อความคงทน

วิธีการรักษา : อย่าเก็บในที่ชื้น ถ้าสกปรก ให้ใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆเช็ดทำ

ความสะอาด

สืบทอดมาจาก : บรรพบุรุษ

ภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: กระจูด

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: ขนมไทย(ข้าวต้มมัด)

ชื่อ-สกุล : นางวรรณดี ชาวนา

ที่อยู่ : 3 ม.2 ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี

สื่อ/เครื่องมือ : ใบตอง, ข้าวเหนียว, น้ำตาลทราย, กล้วยน้ำว่า, เกลือ, น้ำกะทิ

ประโยชน์/สรรพคุณ : ทำขายเป็นรายได้เสริม

วิธีการทำ: ตัดใบตองตากแดด เมื่อแห้งนำมาฉีกขนาดให้พอห่อขนม นำข้าวเหนียวมาแช่ 1 คืน เมื่อแช่เสร็จแล้ว นำมาผัดกับน้ำกะทิ ใส่เกลือ น้ำตาลทราย พอประมาณผัดให้แห้ง นำมาห่อกับกล้วยน้ำว่าที่ผ่าซีกแล้ว แล้วห่อให้ประกบเป็นคู่ มัดด้วยเชือกฝาง นำไปนึ่งจนสุก

วิธีการรักษา : -

สืบทอดมาจาก : ข้าวต้มใบพ้อ

ภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: ขนมไทย(ข้าวต้มมัด)

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: การสานตะกร้อ นก และปลา จากใบมะพร้าว

ชื่อ-สกุล : นางบุบผา คงบัว

ที่อยู่ : 79/1 ม.7 ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี

สื่อ/เครื่องมือ : ใบมะพร้าว, มีด

ประโยชน์/สรรพคุณ : สานตะกร้อ นก และปลา จากใบมะพร้าว

วิธีการทำ: ตัดทางมะพร้าวมาตามจำนวนที่ต้องการ เอามีดเลื่อยทางมะพร้าวออกจากก้าน นำทางมะพร้าวมาสานเป็นรูปต่างๆที่ต้องการ

วิธีการรักษา : ลงน้ำมนต์เคลือบเงา

สืบทอดมาจาก : บรรพบุรุษ

ภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: การสานตะกร้อ นก และปลา จากใบมะพร้าว

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: ยาสมุนไพรแผนโบราณ

ชื่อ-สกุล : นายสมพงษ์ สอนซัง

ที่อยู่ : 14/2 ม.2 ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี

สื่อ/เครื่องมือ : ขิง ดีปลี สะค้าน ช้าพลู เจตมูลเพลิงแดง หัวหมู เทียน
กระวาน กานพลู จันทน์ เปราะ เกสรบัวหลวง จันทน์เทศ จันทน์แดง จันทน์
ขาว ดอกพิกุล บุนนาค สารภี ใบพิมเสน เกสรบัวน้ำ เปราะหอม

ประโยชน์/สรรพคุณ : 1. แก้อาการปวดมีนศีรษะ เป็นลม วิงเวียน หน้ามืด
ใจสั่น

2. แก้อาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นอนไม่หลับ
ปวดศีรษะข้างเดียว ความดันโลหิตต่ำ บำรุงประสาทและบำรุงหัวใจ

วิธีการทำ: นำส่วนผสมทั้งหมดอย่างละเท่ากันไปตากหรืออบให้แห้งสนิท
บดให้ละเอียดเป็นเนื้อเดียวกัน นำมารับประทาน

วิธีการรักษา : -

สืบทอดมาจาก : เนื่องจากบรรพบุรุษทั้งฝ่ายบิดามารดา เป็นหมอยาแผน
โบราณใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเป็นตัวประกอบในการรักษาโรคต่าง ๆ ซึ่งมียาที่
ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น ยาโลหิต ยาครรภ์รักษา ยาใช้ทับฤดู ยาฤดู
ทับไข่ ยาหอม ยาแก้ไอ ยาแก้ปวดฟัน น้ำมันแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ยา
ริดสีดวง ยาเพิ่มน้ำนมสตรี เป็นต้น และให้ผู้ป่วยมาจดสัดส่วนประกอบของ
ยา และนำมาผสมและปลุกเสกนำไปใช้ โดยพ่อได้รับการถ่ายทอดวิชาจาก
พ่อหลวงกล่อม หลวงพ่อวัดเขาอ้อ ในปัจจุบันจึงได้เลือกยาหอมมาผลิตเป็น
สินค้า และจดทะเบียน OTOP เพราะเห็นว่าคนส่วนมากเป็นลมต่าง ๆ มาก
ขึ้น และยาหอมที่มีสรรพคุณสูง เป็นที่ยอมรับของผู้นำไปใช้

ภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง: ยาสมุนไพรแผนโบราณ

